

20 Sentyabr Azərbaycan Respublikasında Dövlət Suverenliyi Günüdür

Xankəndi öz gününü bayram sevinci ilə yaşayır

Azadlığın təntənə gündündən reportaj

Əzamiyyətə olduğumuz həmin gün Xocalıda hava çox gözəl və sakit idi. Üfüqdən xeyli yuxarı qalxmış sentyabr günəşi "xəsislik" etmədən ilıq səfəqlərini Qarabağın hər tərəfinə yayırdı. Havanın gözəlliyi, təbiətin osrarəngizliyi bizi özünə çəkirdi. Elə bu səbəbdən də Qarabağın gözəl gəşəsi olan Xocalıda çox qalib hər yanı addım-addım gəzmək, doğma ocaqlarına yenidən qayıtmış keçmiş köçkünlərlə həmsəhəbat olmaq istəyirdik. Amma nə edək ki, buna vaxtımız azlıq edirdi. Gün ərzində Xankəndidə, Şuşada, Laçında görülməli işlərimiz çox idi. Buna görə də vaxt itirmədən Xankəndiyə yola düşməyə hazırlaşdıq.

Xocalı Şəhər Gününün təsis edilməsi sakinlər üçün ikiqat sevinc oldu

Elə bu ərəfədə məlumat yayıldı ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə 20 sentyabr Xankəndi, Xocalı, Xocavənd və Ağdərə günü elan edilib. Xocalı sakinləri bu xəbəri böyük sevgi ilə qarşıladılar. Sevincdən, fərəhdən xocalılırların üzvləri güldürdü, ürəkləri açıldı. Eşitdikləri bu xəbər 32 illik ayrılıqdan sonra doğma ocaqlarına qayıtmış insanlar üçün ikiqat sevinc oldu. Bu ildən, bu gündən başlayaraq şəhər sakinləri 20 sentyabrı - Xocalı gününü böyük təntənə ilə, sevinc içində bayram edə bilərlər. İllərdən bəri insanların ürəyini yandırıb-yaxan həsrət, kədər bu sevinc selinin içində əriyəcək. Soyqırımından qurtuluşa, yüksəlişə gedən yol xocalılırla sevinc qarışmış böyük uğur da gətirəcək!

Ətrafdakı gözəlliyi seyr edə-edə Xocalının yeni asfalt döşənmiş küçələrindən keçirik. Hara, hansı səmtə baxırıqsa, orada quruculuq işlərinin aparıldığını görürük. 2023-cü il sentyabrın 20-də erməni işğalından azad olmuş Xocalı şəhəri ötən aylar ərzində görkəminə dəyişərək daha da gözəlləşib. Yeni salınan küçə və parklar, əkilmiş ağaclar, yaşıl-yaşıl zolağı şəhərə xüsusi yaraşır verir. İllər əvvəl bu yerlərin həsrətini çəkən ocaqların xocalılırları bu şəhəri Xankəndiyə gətirməyi arzulayıb, olcaqta mənə xoşbəxt qurardıq. Şükürlər olsun ki, qurulan xeyallar reallaşdı. Azərbaycan Ordusu Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərkərdəliyi altında Qarabağ erməni işğalçılarından təmizlədi. Düşmən üzərində qazanılan Zəfər Qarabağ gedən illər uzunluğunu bağlı qalmış yolları üzümizə geniş açdı. İndi biz bu yollardan keçib Xocalıdan Xankəndiyə tərəf yola çıxdıq.

Xocalıdan Xankəndiyə məsafə çox da uzaq deyil. Yol uzununu bir neçə yaşayış məntəqəsinin yaxınlığından keçirik. Köhnə yolun bəyruşündən Xankəndiyə yeni yol çəkilir. Traktorlar dayanmadan işləyir, ağırtonnaajlı maşınlar yeni çəkilib yollara daş, çinil daşıyır. Hiss olunur ki, bir dəqiqə də olsun işlər səngimir.

Xocalının mərkəzindən bir az uzaqlaşandan sonra bir vaxtlar Rusiya sülhməramlılarının "məskən" saldıqları ərazinin yaxınlığından keçirik. Xeyli ərazini əhatə edən vaqon evlərin yanından ötəndən sonra uzaqdan Xocalı aeroportunu görürük. Burada sakitlik idi. Nə bir havaya qalxan, nə də enən təyyarə gözü dəydirdi. Amma Qarabağın əbədi-əzəli sakinləri doğma ocaqlarına qayıdırdan sonra burada həyat qaynayırdı...

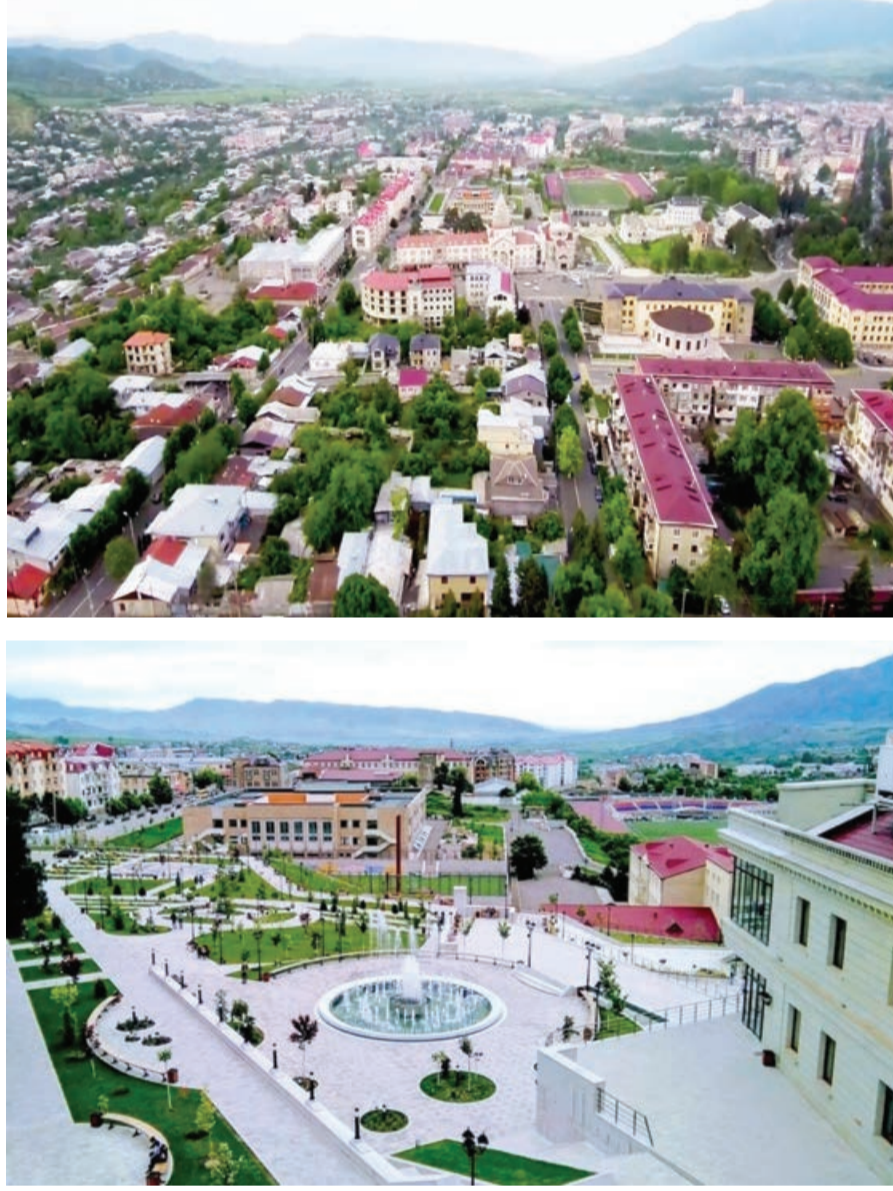
Zəfər paradı dostlarımızı sevindirdi, düşmənlərimizə gözdağı verdi

Bir az da irəli gedəndən sonra "Xankəndi" sözü yazılmış lövhəni görürük. Bu anlarda ürəyimiz sevincle, fərəhə dolub-daşır. Xocalı kimi Xankəndinin də səması gülməlidir. İndiyə qədər heç vaxt gəlmədiyimiz, görmədiyimiz bu gözəl yerlərə baxmaqdan gözələrimiz doymur. Xankəndi bizi doğma övladları kimi qarşılayır. Küçələrdə çoxlu adamlar, maşınlar gəzişirdi. Mağazaların çoxunun qapısı açıq olsa da, işləməirdi. Amma bəziləri qapılarını şəhəri ziyarətə gələnlərin, burada abadlıq işləri aparandanın üzünə geniş açmışdır. Xankəndi şəhərinin küçələri çox gözəldir, bənzərsizdir. Görülməliyindən qəlbimiz, ruhumuz rahatlıq tapır.

Xankəndidə gördüyümüz insanların üzündən sevinc yağdı. Prezident İlham Əliyevin 18 sentyabr 2024-cü il tarixli sərəncamı ilə 20 sentyabrın Xankəndi, Xocalı, Xocavənd və Ağdərə günü elan edilməsi insanlara fərəh bəxş etmişdi. Hiss olunurdu ki, dövlət başçısının bu sərəncamı Xankəndidə oxuyan, yaşayan və bərpa işlərində çalışanların həmişəni ürəyindən xəbər verir. Bu sərəncamın verilməsi erməni separatçıları, erməni faşizmi üzərində qazanılmış zəfərimizin, qələbəmizin daha bir təsdiqidir. Zəfər tariximizə göstərilən çox böyük hörmət və diqqətdir. Bu ildən başlayaraq Qarabağın bu gözəl şəhərində Xankəndi günü keçiriləcək. Bu əlamətdar gün şəhər sakinlərinin də, qonaaqlarının da ovqatına ovqat qatacaq.

Bir az irəli gedəndən sonra Qarabağ Universitetinin yanına çatırıq. Universitetdə təmir işləri aparılırdı. Ali təhsil ocağının çox geniş həyəti var. İnşaatçılar çalışırdılar ki, tələbələrin burada oxuması, təhsil alması üçün hörtərəfli şərait yaratsınlar.

İrəli gedirik. Baş yoldan sağ tərəfdən dönüb iki-üç küçəni də arxada qoyandan sonra bir binanın qarşısında dayanırıq. Baxanda əvvəlcə bina bizə o qədər də tanış gəlmədi. Amma yaddaşımızı təzələyəndən sonra bu məkanı tanıdıq. Ötən il noyabrın 8-də Zəfər paradı bu binanın qarşısında keçirilmişdi. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev Qarabağ torpaqları işğaldan azad olunandan sonra hərbi paradı qarşımızdakı geniş meydana qəbul etmişdi. Qalib Azərbaycan əsgəri Zəfər paradında nizami addımlarla bu meydana daxil olmuşdu. Bu, tarixi bir Zəfər paradı, tarixi bir gün idi. Qarabağın işğaldan azad olduğunu bütün dünyaya göstərən möhtəşəm bir parad idi.

Yaddaşımızda daim canlı qalan həmin parad dostlarımızı sevindirdi, düşmənlərimizə gözdağı verdi.

Keçmiş məcburi köçkünlər mərhələlərlə evlərinə döndürlər

Bir vaxtlar bu binanı xunta rejimi tutmuşdu. Neçə illər idi ki, separatçılar bu gözəl yerlərə sahiblik edirdilər. Özlərini bu yerlərin ağaları kimi aparırdılar. Heç vaxt onların olmamış və olmayacaq Qarabağdan çıxmaq istəmirdilər. Amma böyük zəfərlə başa çatan həm 44 günlük Vətən müharibəsi, həm də ondan sonra uğurla həyata keçirilən antiterror tədbirləri separatçıların sonunu gətirdi. 30 ildən çox Qarabağda məskən salmış separatizmin kökü kəsildi. Müxtəlif illərdə xunta rejiminə rəhbərlik edən baş separatçılar həbs olunaraq qolları qandallı Bakı şəhərinə gətirildilər.

İlk hərbi paradın keçirildiyi meydana qürurla addımlayırıq. Görülməliyindən ürəyimiz, qəlbimiz iftixarla dolur. Üstündən on aydan çox vaxt keçməsinə baxmayaraq, meydana sanki Azərbaycan əsgərinin addım səslərini eşidirik. Elə bil ki, bu dəqiqə yenə də zirehli texnikalar küçələrə səs sala-sala meydana keçəcək. Bu günəşli gündə meydana qədim kəndini görsün, onun küçələrini, meydanlarını gəzib-dolaşsın.

Vaxt keçdikcə ziyarətçilərin sayı da artır. Rastlaşdıığımız insanların həmişəni üz-gözümdən sevinc yağır. Heyrət dolu baxışlardan hiss olunur ki, gələnlərin əksəriyyətinin Xankəndiyə ilk səfəridir.

yev deyir: "Bu günlər ömrümüzün ən gözəl, sevincli çağlarını yaşayırdıq. Çünki artıq Qarabağa qayıtmışdıq. Bu sevinci bizə bəxş edən Müzəffər Ali Baş Komandan, Azərbaycan əsgərinə, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə canlarından keçmiş şəhidlərə minnətdən q. Mən hazırda Kərkicahan qəsəbəsində aparılan quruculuq və bərpa işlərində çalışıram. İşlərimiz sürətlə gedir. Çox keçməyəcək ki, bu qəsəbənin sakinləri də köçkünlük həyatına son qoyub doğma ocaqlarına qayıdacaqlar. Əvvəllər Kərkicahan qəsəbəsinin adı, gözəlliyini çox eşitmmişdim. Amma təəsüf ki, heç vaxt bu yerləri görməmişdim. Şükürlər olsun ki, torpaqlarımız azad olunandan sonra Qarabağa gəlib Kərkicahanı gördüm. Nəinki gördüm, hətta bu gözəl qəsəbədə abadlıq işləri aparmaq da qismətim oldu. Doğrudan da, Kərkicahan çox gözəl yerdir. Belə yerə işləmək də, yaşamaq da olduqca xoşdur. Bərpa işlərini sürətlə aparırıq ki, sakinlər doğma ocaqlarına tez bir zamanda dönsünlər. Qoy doğma Qarabağımız işğaldan əvvəlki xoş günlərinə qayıtsın. Bu gözəl diyarın müharibədən, firavan bir həyat sürsünlər. Qarabağımızı daha da gözəlləşdirsinlər, abadlaşdırınlar".

Rasim Abdullayev söhbətinə davam edərək onu da dedi ki, bu günlərdə dövlət başçısının imzaladığı sərəncama əsasən, sentyabrın 20-sində Xankəndi, Xocalı, Xocavənd və Ağdərə şəhərləri günü keçirilməsi bizi çox sevindirdi. 2023-cü ilin həmin günü Azərbaycan Ordusunun Qarabağda uğurla həyata keçirdiyi antiterror tədbirləri nəticəsində bu şəhərlər erməni işğalçılarından azad edildi. Qazanılan uğur nəticəsində ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa olundu. Hər il keçiriləcək bu əlamətdar şəhər günləri tariximizi öyrənmək baxımından da çox qiymətlidir.

Digər bir həmsəhəbatımız isə Həsən Abdullayevdir. O deyir:

- Tərtər rayonunun Əskipara kəndindəyəm. Xankəndiyə ilk gəlişimdirdi. Sevincimin həddi-hüdudu yoxdur. Çünki illərin arzusuna çatmışam. Bu günü həmişə arzulayırdım, ürəyimdən Qarabağ görmək keçirdi. Amma erməni işğalı buna imkan vermirdi. Çox şükürlər olsun ki, Azərbaycan Ordusu Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi altında Qarabağ düşməndən azad edərək bizi arzuladığımız qovuşdurdu. İnsan arzusuna çantanda xoş hisslər keçirir. İndi mən də ömrümün ən yaddaqalan anlarını yaşayıram. Çünki ayağım Qarabağ torpağına dəyib. Bu yerlərin gözəlliyini görmüşəm. Buradan da Qarabağın musiqi beşiyi olan Şuşaya gedəcəyəm. Bu qədim şəhərin də gözəlliyinə tamaşa edə-cəm. Nə xoşdur Qarabağ görmək, nə xoşdur bu gözəlliyi seyrinə dalmaq. Əvvəlki vaxtlar erməni işğalçıları Tərtər rayonunun sərhəd kəndlərini tez-tez atəşə tutur, camaata rahat yaşamağa imkan vermirdilər. Artıq indi atəş səsləri eşidilmir. Sakitlikdir, sakinlər evlərində çox rahat yaşayırlar. Çünki şanlı Azərbaycan Ordusu həm 44 günlük Vətən müharibəsində, həm də 19 sentyabr 2023-cü ildə Qarabağda həyata keçirdiyi uğurlu antiterror əməliyyatları zamanı düşməni diz çökdürdü, separatçıları məhv etdi. Ordumuz bu uğuru, bu zəfəri ilə Qarabağ əbədi-əzəli sülh gətirdi. Ürəkdən demək istəyirəm ki, yaşasın Azərbaycan Ordusu!

Həsən Abdullayev daha sonra əlavə edir: "Sentyabrın 18-də çox bir xəbər də eşitdik. Həmin gün Xankəndi, Xocalı, Xocavənd və Ağdərə şəhərləri günü kimi qeyd edilməsi haqqında dövlət başçımızın sərəncamı elan olundu. Bu sərəncamı böyük fərəhlə qarşıladım. Həm Xankəndiyə gəlişim, həm də bu xəbəri eşitməyim mənə üçün ikiqat sevinc oldu. Həmin əlamətdar gün böyük təntənə və şəhidlərə böyük ehtiramla qeyd ediləcək. Çox sevinirəm ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərkərdəliyi altında qazanılan Zəfər və qələbələrdən sonra Azərbaycan xalqının xoş günləri başlayıb. Qoy xalqımızın belə əlamətdar günləri davamlı olsun!"

Xankəndini ziyarətə gələn insanların sevinci yerə-göyə sığmırdı. Həmin günə gözlərdən üzreyi açılıb, çöhrəsi güldürdü. Ziyarətçilərin üzündən, mehriban baxışlarından sanki Xankəndinin abadlaşdığı gözəlləşən küçələrinə sevinc süzülürdü. Belə sevinc və qürur dolu anları çox yaşayacağıq. Çünki artıq Qarabağ azaddır!

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

Bakı-Xankəndi-Bakı